

Türkiye Hükümeti ile İran Devleti Şehinşahisi arasında aktedilen baytarî mukavelenin tasdiki hakkında kanun

(Resmî Gazete ile neşir ve ilâm : 21/VI/1937 - Sayı : 3636)

No.
3214

Kabul tarihi
7 - VI - 1937

BİRİNCİ MADDE — Türkiye Cümhuriyeti ile İran Devleti Şehinşahisi arasında 20 nisan 1937 tarihinde Tahranda akit ve imza edilen baytarî mukavelename kabul ve tasdik edilmiştir.

İKİNCİ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

15 haziran 1937

TÜRKİYE VE İRAN ARASINDA BAYTARÎ MUKAVELE

Bir taraftan:

Türkiye Cümhurreisi

Ve diğer taraftan:

Majeste İran Şehinşahı

Türkiye ve İran arasında hayvan ve menşei hayvanî maddelerin ticaretini kolaylaştırmak ve müteakıl bir işbirliğile her iki memlekette salgın hayvan hastalıklarının sebebiyet verdiği zararları ortadan kaldırmak ve her biri kendi ülkesinde, sarı hayvanat hastalıklarına karşı mücadele ve bir memleketten diğerine geçen ehli hayvanat ve menşei hayvanî olan ham maddeler üzerine baytarî bir murakabe tesisi için, müteakabilen muktazi bileümle tedbirleri almak arzusu ile müte-hassis olarak hayvanatın, tuşurun ve menşei hayvanî olan ham ve gıdaî maddelerin ticaretini ni-zama bağlamak ve bir baytarî mmtaka tayin ve tahdid etmek maksadile bir baytarî mukavele ak-dine karar vermişler ve murahhasları olmak üzere:

Türkiye Cümhurreisi

Sabrık Vekil, Cemiyeti Akvam nezdinde Sabrık daimî murahhas, Büyük Millet Meclisinde Saylav Ekselans Cemal Hüsnü Taray ve Orta elçi Ekselâns Kemal Köprülü'yü,

Majeste İran Şehinşahı

Hariciye Veziri Ekselans Enayetullah Samiy ve Ziraat Departmanı Umum Müdürü Ekse-lans Mustafa Bayatı tayin buyurmuşlardır.

İşbu murahhaslar usulüne muvafık ve muteber görülen salâhiyetnamelerini teati ettikten sonra aşağıdaki hükümleri kararlaştırmışlardır.

Madde — 1

Hayvanların (tek tırnaklı, geviş getirenler, domuzlar, kuşlar) ham ve gıdaî hayvan mahsulle-rinin ve salgın hayvan hastalıklarının intişarına sebep olabilen maddelerin Yüksek Âkidlerden birinin ülkesinden diğerinin ülkesine ithâli aşağıda yazılı hudud geçit noktalarına hasredilecek ve

ithalâtın yapılacağı ülke Hükûmeti tarafından baytarî kontrole tâbi tutulacaktır.

Türkiye Tarafından: Gürcübulak

İran tarafından: Bazergân

İhtiyaç halinde bu hudud geçit noktaları bilililâf tadil veya adetleri tezyit edilebilecektir.
İki Âkid Taraf canibinden azamî bir sene zarfında karantina mevkileri inşa edilecektir.

Madde — 2

İhracata tahsis edilen ve cinslerine göre Sığır vebası, Şap hastalığı, ve çiçek hastalıklarına, müsteit bulunan hayvanlar için, Sağlık şehadetnamesi bu hayvanların sağlam olduklarını ve ne menşe mahallinde ne de 20 kilometre kutrunda bir çevrede (bu çevre sığır vebası ve şap hastalığı için 40 kilometredir) Yukarıda mezkûr hastalıkların en aşağı 60 gündenberi hüküm sürmediğini tasdik edecektir.

Diğer sarı ve intanî hastalıklar her Âkid Tarafın sağlık nizamlarına tevfikân muamele görecektir.

Uyuza gelince: Bir kasabada bir hayvan buna tutulacak olursa, sirayet devresinin devamı müddetince mezkûr kasaba için sarı hastalıklı hayvan cinsine sağlık şehadetnamesi verilmeyecektir.

Madde — 3

Âkid Taraflardan birinin ülkesinde ithalâta tahsis edilen hayvanlar ile menşei hayvanî olan ham ve gıdaî maddeler damgalanacak ve bunlara bir Hükûmet Baytarî veya Hükûmet tarafından bu hususta ruhsatı haiz bir baytar tarafından ita edilecek sağlık şehadetnamesi terfik olunacaktır. Alâkadar makamlar tarafından verilen menşe şehadetnamesi yukarıda adı geçen sağlık şehadetnamesine esas teşkil edecektir.

Madde — 4

Hayvanların sağlık şehadetnamesi ilişik nümuneye (N. 1) göre tanzim edilecektir.

Hayvanatın adedi hududu geçiş esnasında sıhhat şehadetnamesinde mukayyet miktara tetabuk etmediği takdirde ithal eden memleketin hudud mevkii baytarî, görülen, işbu noksanın sarı veya intanî hastalıktan ileri gelmediği ihraç eden memleketin baytarî tarafından resmen isbat edilinceye kadar, mevzu bahis hayvanatın geçmesine mümanaat etmek hakkını haiz olacaktır.

Madde — 5.

Beygirler hakkında, mevzu bahis baytarî sağlık şehadetnamesi beher baş için verilecektir. Sığırlara, develere, mandalara, zebulere, koyunlara, keçilere, domuzlara, kuşlara gelince her nevi için müşterek olabilir. Sağlık şehadetnamesi, hayvanların hududa muvasalatlarından evvel 15 gün içinde bir Hükûmet baytarî tarafından vize edilecektir. Sahibi bu formaliteye riayet etmiyen hayvanat karantinaya tâbi tutulacaktır.

Madde — 6

Hududda hayvanatın kontrolü, ihrac edilen Devletin baytarî tarafından, bu Devlet ülkesi üzerinde, ve ithal eden Devletin baytarî muvacehesinde iera olunacaktır. Ve nakliyat, ancak sarı ve intanî hastalıklar görüldüğü veya şüphesi bulunduğu zaman durdurulacaktır. Aralarında sarı ve intanî hastalıklar çıkan sürülerin hududu geçmesine, ikinci madde hükümlerine tevfikân müsaade edilmeyecektir.

İntanî veya sarı bir hastalıktan şüphe edilen hayvanlar hakkında ise, sürü ihraç eden memleket toprağında karantina altına alınacak ve bu memleketin sağlık zabıtası nizamlarına göre muameleye tâbi tutulacaktır.

Madde — 7

Damızlık olarak ithal edilecek bilünüm sığırlara, en çok altı aydanberi tüberkülin tatbik edilmiş olduğunu ve veremden salim ahırlardan çıktıklarını mübeyyin bir baytarî sağlık şehadetnamesi terfik edilecektir.

Madde — 8

Tek tırnaklı hayvanların ruam muayenesi aşağıdaki tarzda olacaktır:

İki Hükûmetin baytarları beygir ve katırları serirî muayeneden sonra, mallein zerketmek suretile teamülü cüfüî usulüne tâbî tutulacaklardır ve müsbet bir teamül veren hayvanların ithali kabul edilmeyecektir.

Durin hakkında, menşe şehadetnamesi ihraç anında tek tırnaklı hayvanların sağlam olduklarını, ne menşe mahallerinde ne de 20 kilometre kutrunda bir çevre dahilinde mevzubahis hastalığın en aşağı 40 günden beri müşahede edilmemiş bulunduğunu tasdik eyliyecektir.

Madde — 9

Menşei hayvanî olan ham maddelerin nakline, bu maddelerin sahibi tarafından işbu mukaveleye merbut (N. 2) modele uygun sağlık şehadetnamesi ibraz edilmesi şartile, yalnız muayyen karantina baytarî mevkilerince müsaade edilecektir.

Madde — 10

İki Âkid Tarafın baytarî servisleri, kendi ülkesindeki sari hayvan hastalıklarının seyir ve inkişafına müteallik bilcümle hususatta müteakabilen yekdiğerini haberdar etmekte muatabrik kalmışlardır. Aynile, yukarıda adı geçen hastalıkların itfası için alınan tedbirleri de karşılıklı olarak birbirlerine bildireceklerdir. Bu maksatla Âkid Taraflar, her ay hayvan hastalıklarının seyri hakkında malûmat, keزالik senelik raporlar ve iki Âkid Tarafın baytarî sağlık vaziyetine müteallik bilcümle malûmatı teati edeceklerdir.

Sığır vebasma gelince: iki Hükûmetin merkez baytar müdürlükleri bunun zuhurundan yekdiğerini telgrafla haberdar eyliyeceklerdir.

Yukardaki malûmata müteallik bültenler memleket lisanile ve fransızca olarak tanzim edilecektir.

Madde — 11

Hususî baytarî sağlık teftişine tâbî tutulan huududa bitişik mntakalar hudud hattının her iki tarafından 15 kilometrelik bir mesafeye kadar uzanacaktır. Hudud mntakasında hayvanatta sari ve intanî hastalıklar zuhura geldiği takdirde Âkid Taraflardan her birinin baytarî sağlık müfettişliği bu hâdiseden diğér tarafı, hudud makamı vasıtasile acele haberdar edeceklerdir.

Sığır vebası hakkında, mezkûr makamlar bunun zuhurundan yekdiğerini telgrafla haberdar edeceklerdir.

Madde — 12

Âkid Taraflar 11 nei maddede derpiş edilen hudud mntakası dahilinde mevcut şehir ve köylerin listesini karşılıklı olarak birbirlerine tevdi etmeği teahhüd ederler.

Madde — 13

Âkid Taraflar, ülkeleri üzerinde, hayvanatın naklini ve transitini kolaylaştırmak maksadile müteakabilen yardımda bulunmayı taahhüd ederler.

Sağlık şehadetnamesi ita eden baytarî makamlar transite tahsis edilen hayvanlar üzerine, iki

alâkadar makam arasında teati edilecek nümuneye uygun, hususî damğalar tatbikına mecburdurlar.

Madde —14

Âkid Taraflardan birinin ülkesinden yapılacak hayvan nakliyatı bu Âkid Tarafın kanun, nizam ve talimatlarına tâbi tutulacaktır.

Madde — 15

İki Âkid Tarafın hudud mntaka baytarları arasında ihtilâf zuhuru halinde, bu ihtilâf tâbi buldukları Vilâyet Baytar Müdürleri tarafından hallü fasledilecektir.

Madde — 16

İşbu mukavelename tasdik olunacak ve tasdik keyfiyeti diğer Tarafa nota ile tebliğ edilecektir.

Mukavele son notanın tevdiinden onbeş gün sonra meriyete girecektir. Bu müddetin hitamından sonra Yüksek Âkid Taraflardan biri canibinden feshedilmedikçe meriyette kalacak, bu fesih keyfiyeti tebliğ tarihinden altı ay sonra hükmünü icra edecektir.

Tasdiknameler mümkün mertebe süratle Ankarada teati edilecektir.

Yukardaki hükümleri tasdik etmek üzere Yüksek Âkid Tarafların murahhasları işbu mukaveleyi imza etmişlerdir.

Tahranda, yirmi Nisan dokuz yüz otuz yedi tarihinde, Fransızca olarak iki nüsha tanzim edilmiştir.

İmza :

Cemal Hüsnü Taray
Kemal Köprülü

Enayetullah Samiy
M. Bayat

Model (No. 1)

Baytarî sağlık şahadetnamesi

(Hayvanlar için)

Sene	Ay	Gün
Şahadetnamenin verildiği mahal :	.	.
Gönderen (Adı, soy adı, müessesenin adı) :	.	.
Gönderenin adresi :	.	.
Hayvanların nevi ve cinsi (Boynuzlu büyük hayvanlar, koyunlar, keçiler, atlar, eşekler, katırlar ve saireleri) :	.	.
Hayvanların adedi (Yazı ile) :	.	.
Marka :	.	.
Hayvanların neşet ettiği ve geldiği mahal :	.	.
Hudud geçid mevkii :	.	.
Gideceği mahal ve noktası :	.	.
Mütemmim izahat :	.	.

Ben, aşağıda imzası bulunan Hükümet baytarı doktoru:

1 -- Yukarıda yazılı hayvanların sağlam olduklarını ve hayvanların sevkine tekaddüm eden en

aşağı 60 günden beri sığır vebası, şap hastalığı hümmayı kılâî çiçeğinin (Çiçek için 20 kilometrelik kutru havi bir çevre dahilinde ve sığır vebası ve şap hastalığı için 40 kilometrelik kutru havi bir çevre içinde) hüküm sürmediği mahalden geldiklerini ve neşet ettikleri ve geldikleri mahalden sevkedilen hayvan cinsine geçebilecek sari ve intanî diğer hiç bir hastalık mevcut bulunmadığını.

2 — Damızlığa mahsus sığırların veremden salim ahırlardan geldiklerini ve bu hayvanların altı ayı geçmeyen bir tarihte vereme karşı aşılandıkları,

3 — Beygir nıkının sağlam olduğunu ve ne menşe memleketinde, ne de etrafında 20 kilometre kuturlu bir mntakada en aşağı 40 günden beri durin hüküm sürmediğini tasdik ederim.

Model (No.2)

Baytarî sağlık şahadetnamesi

(Menşei hayvanî olan maddeler için)

Sene	Ay	Gün
Şahadetnamenin verildiği mahal:	.	.
Gönderenin adı (ad, soy adı, müessesenin adı):	.	.
Gönderenin adresi:	.	.
Maddenin nevi ve cinsi:	.	.
kabı (ambalaj) :	.	.
Parça adedi:	.	.
Gayri safi ağırlığı:	.	.
Marka:	.	.
Maddelerin çıktığı ve geldiği mahal:	.	.
Maddelerin gönderildiği mahal:	.	.
Hudud geçid mevki:	.	.
Gideceği mevki:	.	.
Mütemmim izahat:	.	.

Ben aşağıda imzası bulunan Hükümet baytarı doktoru yukarıda yazılı maddelerin sığır vebası şap hastalığı ve şarbon, çiçek ve sair sari ve intanî hayvan hastalıklarının üç aydanberi zuhur etmediği bir mntakadan geldiğini ve ambalajın sağlık icablarına göre yapıldığını tasdik ederim

Cümhuriyet Rcisliğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası	:	8 - VI - 1937 ve 1/831
Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekîllîğe bildirildiğine dair Cümhur Rcisliğinden gelen tezkerenin tarih ve numarası	:	15 VI 1937 ve 1/181
Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cild ve sayfa numaraları	:	Cild Sayfa 18 210 19 2,102,106,119:122